

Skútustaðahreppur, Mývatnssveit 600269-1009
Hlíðavegi 6, 660 Mývatn Iceland s: 464-4163 f. 464-4363, netf. sveitarstjori@myv.is

Alþingi
B.t. atvinnuveganefndar
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Skútustaðahreppi, 25. febrúar 2015

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um náttúrupassa, 455. mál (hér eftir nefnt frumvarp um náttúrupassa), auk þess er komið inn á frumvarp til laga um landsáætlun um uppbyggingu innviða fyrir ferðamenn til verndar náttúru og menningarsögulegum minjum, 427. mál (hér eftir nefnt frumvarp um landsáætlun um uppbyggingu innviða fyrir ferðamenn).

Sveitarstjórn Skútustaðahrepps fagnar því markmiði að stefnt skuli að tryggingu fjármagns til verndunar og uppbyggingar á ferðamannastöðum en vill gera eftirtaldir athugasemdir við útfærslu á frumvarpi um náttúrupassa.

Hagur landeigenda fjölsótttra ferðamannastaða af þátttöku í náttúrupassa virðist takmarkaður í samanburði við þann hagnað sem eflaust mætti hafa af slíkum stöðum með eigin gjaldtöku. Með því að taka ekki sérstaklega fyrir slíkt eða einskorða heimildina við þátttöku í náttúrupassa, má segja að með frumvarpinu sé í fyrsta sinn óformlega heimilud gjaldtaka einkaaðila að aðgengi lands. Mörg gjaldtökuhlíð og „varðturnamenning“ í kjölfarið telur sveitarstjórn Skútustaðahrepps að væri skaðleg upplifun ferðafólks og ímynd ferðamennsku á tilteknum svæðum. Á sama tíma og þetta atriði er gagnrýnt er tekið undir mikilvægi þess að sú gjaldtökuleið sem á endanum verður valin rýri ekki heimildir sveitarfélaga eða einkaaðila til gjaldtöku vegna veittrar þjónustu (t.d. bílastæða og salerna). Einnig er rétt að vekja athygli á þeirri mögulegu þróun að álag á fáfarin svæði í einkaeigu, sem ekki hefðu hag af eigin gjaldtöku og stæðu utan náttúrupassans, myndi aukast þar sem ekki þyrfti að greiða fyrir aðgang.

Lýst er yfir áhyggjum af því að útfærsla á gjaldtökuleiðinni sem skilgreind er í frumvarpi um náttúrupassa leiði til óskilvirkni í innheimtu og hás stjórnsýslukostnaðar.

Skýr skilgreining á ferðamannastað er mikilvæg og þykir á skorta að svo sé í 4. gr. frumvarpsins (að meðtaldri tilvísun í frumvarp um landsáætlun um uppbyggingu innviða fyrir ferðamenn). Í því samhengi skal bent á búsetu og atvinnustarfsemi innan hins friðlýsta svæðis sem lög um verndun Mývatns og Laxár kveða á um. Yrði þetta svæði sjálfkrafa hluti af náttúrupassa, þyrfti að skerpa skilyrði 2. gr. frumvarpsins en sú grein tekur eingöngu á einstaklingum sem eiga lögheimili á „ferðamannastað sem á

aðild að náttúrupassa“, sæki þar vinnu eða sé eigandi þurfi ekki að afla sér náttúrupassa.

Í frumvarpi um náttúrupassa er megin áhersla á uppbyggingu og viðhald innviða. Í frumvarpi um landsáætlun um uppbyggingu innviða fyrir ferðamenn er fjallað um rekstur á þjónustu sem ekki er virðisaukandi. Sveitarstjórn Skútustaðahrepps vill leggja sérstaka áherslu á þann lið en hann hefur verið vanræktur og engan veginn haldist í hendur við fjölgun ferðamanna. Ekki síður en innviðirnir eru landvarsla og þjónusta á ferðamannastöðum forsenda jákvæðrar ímyndar ferðamannastaða og viðhalds þeirra gæða sem þau búa yfir.

Mikilvægt er að til uppbyggingar á ferðamannastöðum sé vandað með tilliti til álags og ímyndar ólíkra svæða og byggi þannig á rannsóknum í ferðamennsku og falli að skipulagi.

Varðandi úthlutun fjármuna úr Framkvæmdasjóði ferðamannastaða er því fagnað að afnema skuli 50% mótframlag styrkþega. Æskilegt væri að tiltekið hlutfall sjóðsins yrði eyrnamerkt til framkvæmda á vegum sveitarfélaga. Til að auka fýsileika landeigenda til þátttöku í gjaldtökukerfi á vegum ríkisins mætti til dæmis skilgreina afgang fyrir umgengni um einkaland.

Náttúrupassi á skv. frumvarpi um landsáætlun um uppbyggingu innviða fyrir ferðamenn að einhverju leyti að standa undir rekstri ferðamannastaða (þó svo að slíkt sé ekki tekið fram í umfjöllun um náttúrupassa). Friðlýst svæði, í Mývatnssveit sem annarsstaðar, hafa haft rekstrar- og framkvæmdafé á fjárlögum og er það vel.

Sveitarstjórn Skútustaðahrepps telur mikilvægt að ekki sé gengið á Framkvæmdasjóð ferðamannastaða með þeim hætti að stór hluti hans færi mögulega til rekstrar- eða framkvæmdafés stofnana sem áður hafa verið á fjárlögum. Þær efasemdir eru lagðar fram í þeirri meiningu að slíkt myndi skerða möguleika sveitarfélaga og landeigenda til framlaga úr sjóðnum. Á sama hátt myndi fyrirkomulagið draga enn frekar úr gildi þátttöku í náttúrupassa og rýra mjög trú á það sem megin markmið frumvarpsins felur í sér, að aukning verði til fjárframlaga á ferðamannastöðum.

Í samhengi við möguleg ný störf á vegum hins opinbera í tengslum við stjórnslu í ferðamennsku vill sveitarstjórn Skútustaðahrepps benda á ákjósanlega staðsetningu á landsbyggðinni.

Virðingarfyllt
SVEITARSTJÓRI

Jón Óskar Pétursson
Sveitarstjóri

